

— 'Ο ἔμπορος ἐριουχοπώλης δὲν μὲ ἐνυμφεύθη πτωχὴν, ὄρφανήν, ἀνευ ἀνάματος καὶ δεδιωγμένην ἀπὸ τὸ ἐπισκοπικὸν παλάτι ;

— Ἄλλὰ, τοῦλάχιστον διατί νὰ μὴ μοῦ φανερώσης τὴν μεγάλην θυσίαν τὴν ὁποίαν ἔκαμες πρὸς χάριν μου ;

— Διότι ἡ ἰδέα αὐτῆς τῆς θυσίας, ἡ ὁποία ἦτο μὴδὲν δι' ἐμὲ, ἤθελε ταράξει τὴν εὐτυχίαν σου· διότι ἤθελες νομίζει, ὅτι θρηνῶ βαθμὸν, τὸν ὁποῖον ἐγὼ οὐτε κἀν ἐσκεπτόμην.

Ἀκολουθῶς διακόψατα αἴφνης τὸν λόγον.

— Ὑπάγωμεν τέκνα μου, εἶπεν, εἰς τὸ μαγειρεῖον, εἶναι καιρὸς τῶρα νὰ φροντισώμεν διὰ τὸν πλακοῦντα τοῦ γάμου. Ἄν καὶ εἶμαι ὀρθοκοντοῦτις, θέλω ὅμως νὰ βάλω καὶ ἐγὼ τὸ χέρι μου, καὶ νὰ ζυμώσω τὴν πάσταν.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

A. K.

ΤΑΦΟΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΙΟΥΔΑ.

Οἱ Τάφοι τῶν βασιλέων τοῦ Ἰουδα εὐρίσκονται εἰς τὸ βάθος τῆς κοιλάδος τῆς ἐκτεινομένης πρὸς ἄρκτον τῆς Ἱερουσαλήμ. Οἱ ὑπόγειοι οὗτοι τάφοι, ἀνευ ἐξωτερικῶν καλλωπισμῶν, ἀνευ κυπαρίσσων καὶ κρητῶν, φαίνονται ἐπιτήδες ἀνοιχθέντες ἐν ἀποκρύφῳ ὡς διὰ νὰ μαρτυρῶσιν εἰς τὸν ὀδοιπόρον, τὸν ἐμφιλογωροῦντα μέχρις αὐτῶν, τὸ μάταιον τῶν κοσμικῶν ἐπιδείξεων. Ἐνῶ δὲ ἅπαντες οἱ λαοὶ τῆς Ἀνατολῆς παραδέχονται τοῦλάχιστον τὴν ἀνέγερσιν λευκοῦ μονολίθου ἐπὶ τὸν τάφον τῶν ἑαυτῶν νεκρῶν, οἱ τάφοι τῶν βασιλέων τοῦ Ἰσραὴλ εἶσι κεκαλυμμένοι ἀπὸ ὑπόξανθον κόνιν, ὡς ἅπας ὁ ἔρημος καὶ μονήρης τόπος, ὅπου ἡ φύσις πρὸ αἰῶνων φαίνεται νεκρά.

Τετράγωνον καθέως ἐπὶ τοῦ βράχου τετμημένον φαίνεται ἀρχῆθεν προωρισμένον ὡς προῦλαιον τῶν νεκροφόρων τούτων σπηλαίων. Πρὸς δυσμὰς ὑπάρχει παστὸς βαθὺς, κομψῶς διασκευοικημένος ἀπὸ ἑλαφρὰ λαξεύματα πριστοῦντα εἰκόνας παιδίων φυσιογνάθων καὶ βότρυς ἀμπέλου περιπλεκόμενος μὲ δέσμας ἀνθῶν. Εἰς τὸ βάθος τοῦ παστοῦ τοῦ πρὸς ἀνατολὰς μέρους ὑπάρχει ἡ εἴσοδος τοῦ ὑπογείου. Καὶ τοὶ ὑπαρχόντων κρημνισμάτων ἐμφραττόντων τὴν εἴσοδον, τὸ ὄρυγμα εἶναι εἰσέτι ἱκανῶς πλατὺ ὥστε ἔρπων νὰ εἰέλθῃ τις, καὶ βοηθούμενος ἀπὸ ἀνημμένην δῆδανὰ νὰ ἐπισκευθῇ τὰ ἐκ φαίου λίθου δωμάτια, ἐνδαιτήματα εἰρηνικῶν τῶν βασιλέων, οἵτινες ἐκράτουν ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τῶν ἁπασαν τὴν χώραν τὴν ἐκτεινομένην ἀπὸ τῶν ὄχθων τοῦ Εὐφράτου μέχρι τῶν ὄριων τῆς Αἰγύπτου. Τὰ βασιλικὰ ταῦτα ἐνδαιτήματα κατέστησαν ἤδη τὸ ἄσυλον τῶν νυκτερίδων, τὰς ὁποίας τὸ φῶς ἐξεγειρεῖ, καὶ αἰτίνες φαίνονται ἐξερχόμεναι τῶν ἀκινήτων τοίχων διὰ νὰ τελείωσιν ἐπικήδειον χορὸν, ὅστις ταράττει μικρὸν τὰς

περὶ θανάτου ἰδέας τὰς ἐν τῷ ὑπογίῳ συλλαμβανόμενας.

Κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν Αἰγυπτίων, οἱ Ἑβραῖοι ἐταρίχευον τὰ σώματα τῶν βασιλέων τῶν, ἀρεσκόμενοι νὰ θάπτωσι τοὺς ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ.

Ἀσὰ, ὁ βασιλεὺς, ἐτέθει ἑπὶ κλίης μεγαλοκρεπούς, καὶ ἐξέδιδε μετὰ τὸν θάνατόν του εὐάρεστον ὄσμην μύρρου καὶ ἀλόγης.

Αἱ ἐπικήδειοι τελεταὶ τῶν ὀλίγων διαφέρουσι τῶν καὶ σήμερον τελουμένων παρὰ τοῖς λαοῖς τῆς Ἀνατολῆς. Ἐπὶ τῶν χρόνων εἰς τοῦ Ἀβενέσδρα, γυναῖκες πενηθοροῦσαι ἠκολούθουν τὸ φέρετρον μετὰ κραυγῶν ἀπελπισίας καὶ θλίψεως. Μοιραλογίτριαι ἐπέந்துον ἐπ' ὠρισμένη τιμῇ, καὶ ἠκολούθουν χειρονομοῦσαι, οἰμώζουσαι καὶ ἑσχίζουσαι διὰ τῶν χειρῶν παλαιὰ ῥάχη ἐκ καλύπτρας.

Ἐνίοτε ἐψαλλον ἄτμασα ἄτινα ἀπετέλουν τὸν ἐπιτάφιον τοῦ νεκροῦ· ὁ Δαβὶδ ἔγραψε τὸν ἔπαινον τοῦ Σαουλ, καὶ ὁ Ἱερεμίας ἐξέψιεν ἓνα θρήνον πλειότερον ἐπὶ τῶν λειψάνων τοῦ Ἰωσία. Πράγμα παράδοξον! τὸ τελευταῖον τοῦτο καθῆκεν ἀποδιδόμενον εἰς τὴν λειψάνον τοῦ ἀνθρώπου, ἡ τελευταία αὐτῆ ἐνθύμησις καταθεθεμένη ἐπὶ τάρου ὅστις δὲν ἐμελλε πλέον ν' ἄνοιχθῆ, ἐνετυποῦντο θαθῶς εἰς τὴν μνήμην τῆς δηγύρεως. Εἰς τὰ ὄμματα τοῦ λαοῦ ἡ ἐπικήδειος αὐτῆ τελετῆ οὐδὲν εἶχε θρησκευτικόν, ἦτο ὡς πρᾶξις βέβηλος, διότι ἐνόμιζον οὗτοι τὰ ἐκ τοῦ νεκροῦ ἀποβρέοντα ἠκολούθουν κατὰ πόδα τοῦ μὴ καθαριζομένου ἀματῆ ἐπιστροφῆ ἀπὸ τῆς κηδείας. Οἱ ἱερεῖς δὲν ἠδύναντο νὰ περιεπιθῶσιν εἰμὴ εἰς τὴν κηδείαν τῶν πλησιεστέρων αὐτῶν συγγενῶν· οὕτως ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου περιβάλλετο μὲ τινα χαρρικτήρα μίσους καὶ ἱεροσυλίας.

Ὅτε ὁ Ἰωσία ἠθέλησε νὰ καταλύτῃ τὴν εἰδωλόλατρείαν, διέταξε νὰ καύσωσι τὸ ὄσι τῶν ψευδῶν ἱερέων ἐπὶ τῶν ἑωμῶν τῶν εἰδώλων ὅπως ἐμπνεύσῃ περισσοτέραν φρίκην.

Τὸ πένθος παρ' Ἑβραίοις ἐπηκολοθεῖτο ἀπὸ νηστίας· ἐγευματίζον μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ καὶ τότε τὸ γεῦμα τῶν συνίστατο εἰς ἄρτον, ὄσπρια καὶ ὕδωρ. Κατεκλείοντο εἰς τοὺς οἴκους τῶν καθήμενοι ἢ κεκλιμένοι κατὰ γῆς, βιβωτισμένοι εἰς σιωπὴν βαθύαν, καὶ ἀνοιγόντες τὰ χεῖλη μόνον πρὸς στεναγμοῦς ἢ ψαλμοὺς ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ. Τὸ πένθος τοῦτο διήρκει ἑπτὰ ἡμέρας. Ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἰακώβ ὑπῆρξαν οἱ μόνοι τοὺς ὁποίους ἐθρήνησαν περισσοτέρον χρόνον.

Οἱ λαοὶ τῆς ἀρχαιότητος δὲν ἐσοῦδαζον, ὡς οἱ νεώτεροι ἤδη, νὰ περιτελλῶσι τὰς συγκινηθείαις τῶν. Ἐν χαρᾷ ἐψαλλον καὶ ἔχαρον δημοσίᾳ, ἐν θλίψει ἐκλαιον ἢ ἐθρήνον μεγαλοφώνως, μέχρις οὗ ἡ θλίψις τῶν μεταβάλλετο εἰς μελαγχολίαν ἡδέϊαν καὶ βεμβασμόν· ἐν ὀργῇ τέλος, ἐγκατελείποντο εἰς τὰ αἰσθητά ἄτινα ἐπλήρουν τὴν ψυχὴν τῶν ἐξυβρίζοντες τοὺς αἰτίους τῆς ὀργῆς τῶν· οὕτως ὁ Ἀχιλλεὺς, ὡς γνωστὸν, δὲν ἐφείσθη παντάπασι τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλ. βασιλέων.

Ἐκάστη ἡμέρα φέρει μεταβολὴν τινὰ εἰς τὸν Ἰαχαρακτῆρα τῶν λαῶν, καὶ ἐντοσοῦτω οἱ Ἑβραῖοι φαίνονται διατηρήσαντες ὅλους τοὺς στοιχασμοὺς τῶν πρώτων χρόνων· ἐξόριστοι εἰς τὸν κόλπον τοῦ παντός, συνοίχθησαν εἰς μίαν μόνην οἰκογένειαν περὶ τὴν